

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De temperantia. ca. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

EVANGELIUM

LISTARI MARCI MARV.

li Liber quintus, sub titulo charitatis, materiam de libidinis cohibitione, matrimonij integritate, elemosynarum largitione, beneficiorum collatione & acceptione, & vitis his virtutibus contrarijs, complectens.

De temperantia Cap. I.

PS A igitur passionum, quæ a sensibus oriuntur, moderatio, temperantia dicitur. Ea virtus vsq; adeo reliquis omnibus necessaria est, vt nisi illis comitem se præstiterit, continuo ad vitia dilabentur, & virtutis nomen naturamq; amittent. Iustitia que ipsa si temperantiæ freno non regetur, aut in negligentiam, aut in sæuitiam desineret. Temperantia mediocritatem seruat, appetitiones domat, ignauiam expellit: dicta, facta, cogitataq; rationis finibus concludit. Nihil turpe fieri patitur, voluptatibus imperat, ne modum excedant, dolori succumbere vetat, in omnibus rectori honestiq; rationem constare iubet, non finit extolli prosperis, neq; deñci aduersis, sed in vtraq; fortuna constantem animum esse iubet. Ne itaq; sensuum tuorum perturbationibus cedas, temperantia efficiet, & ad illa quæ memorauimus, comparanda remedia te diriget, quibus tu vsus abiges abs te orium & desidiam, & cupiditatem, & turpes amores, & omnem luxuriam, vt amplecti queas laborem, sollicitudinem, largitatem, pudicitiam, frugalitatem. Et cum vitia quæ circa virtutem in medio constitutam sunt caueris, illa quoque quæ ultra habentur vitabis, ne videlicet labor vertatur in lassitudinem, sollicitudo in curiositatem, largitas in prodigalitatem, pudicitia in agendorum dicendorumq; inutilem verecundiam, frugalitas in stultum ab omnibus

abstinendi rigorem. Cuncta ergo æquis temperantiæ mensuris, iustisque proportionibus circumscribes, vt nec modicitate delinquas, nec nimietate excedas. Optimumque tibi videbitur, solerriam sequi nautarum, quæ in onerando nauigio tale temperamentum seruant, vt neque nimio pondere pressum obruatur fluctibus, neque nimia leuitate suspensum lateribus vacillet, & flantium ventorum impetum ferre nequeat. In omni quippe vitæ tenore rationabilis mensuræ modus vtilissimus est. Intemperantia vero omnium prorsus nequitiarum & parens & nutrix est. Quibus illa dominatur, de sanctorum consortio exierunt, cum iustis non scribentur.

Ab ipso enim domino, quia sanctionibus eius non parent, reprobati abdicatique sunt. Omnis alienigena, inquit, incircumcisus corde, & incircumcisus carne, non introibit in sanctuarium meum. Aliud præterea incircumcisorum genus est, quos Ieremias notat, dicens, Ecce populus hic incircumcisus auribus, & nolunt audire.

Aliud etiam de quo Moyses esse se fatebatur, cum se indignum officio sibi delato existimaret, & vt in Hebræo habetur, diceret, Incircumcisus labijs ego sum. Huiuscemodi autem circuncisiones, hoc est, cordis, aurium, & labiorum, quia non corporis, sed spiritus sunt, faciunt vt ipsam quoque carnis circuncisionem, intelligentiæ demus spiritali. Qui ergo temperans fuerit, primo cor suum circuncidet ne cogitet malum, ne prauæ appetitioni assensum præbeat. Qui enim assenserit, & ad perficiendum scelus quod cogitauit animum inclinauerit, hic incircumcisus corde erit. Deinde qui temperans fuerit, suas aures circuncidere curabit, subtrahendo auditum delatorum susurris, adulatorum blanditiis, turpibus scortatorum canonicis, impudentiæque scurrarum. Qui vero aliquem ex his libenter audierit, incircumcisus auribus erit. Postremo qui temperans fuerit, labia sua circuncidere studebit, linguam cohibendo, ne de aliquo infamandi causa obloquatur, ne cui maledicat, ne litiget, ne rixetur, ne opprobret, ne mentiatur, ne quid denique iniquum, tædum, inhonestum pro-

Ezec. 44

Iere. 6.

Exod. 4.

Incircūci-
sus corde.Incircūci-
sus aurib.

Circumci-
sus carne .

glexerit, & sine delectu quicquid in buccam venit effug-
tierit, hic incircuncisus labijs iudicabitur. Carnis vero
circuncisionem ad reliqua interioris hominis membra
pertinere reor. Itaque qui temperans fuerit, minime ne-
gliget & manus circuncidere suas, ne malum operetur,
pedes, ne illo vbi peccandi periculum imminet, currat,
oculos, ne quid quod nefas est concupiscere spectent,
palatum, ne ebrietati ganeæq; seruiat, olfactum, ne vn-
guentorum odore delectetur, sed virtutum. Qui se ita
vt dicimus circunciderit, circuncisiõe (sicut Paulus ait)
non manufacta, & in omnibus spiritui magis quam car-
ni obedierit, huc perfectæ temperantiæ inesse virtu-
tem quis negabit? quis non dignū arbitrabitur, vt tan-
dem in sanctuarium dei ingrediatur, præmiaque capi-
at supernæ hæreditatis, factus dei filius, quia noluit fi-
eri turpium voluptatum seruus.

¶ De virginitate Caput. II.

Leuit. 51.

Nume. 31.
Iesus .

Cæterum cum in omnium malarum cupidinum
incitamento temporantiæ freno opus sit, tū ma-
xime in coitus appetitiõe stimulo inhibēdo. Nul-
lus violentior in animantibus affectus, nullus insupera-
bilior. Assidue cum illo pugnandum est, & si læpius vi-
ceris, periculum est ne postremo vincaris. Quanto au-
tem difficilior victoria, tanto & victoriæ remuneratio
maior ac præstantior. Nunc ergo non incongrue refe-
renda incidunt, primo castitatis pudicitiaq; bona, de-
inde contrariæ libidinis mala, vt his deterriti, illis alle-
cti, pertinactus in proposito persistamus virtutis. Casti-
tatis quidem principatum tenet illibata virginitas. Nā
virginem esse, supra vsum naturæ est, & angelicum ma-
gis quam humanum. Ideoq; & in lege honorata est vir-
ginitas, & in euangelio, sed in euangelio magis. Prohi-
bet lex, vt sacerdos viduam vel repudiatam ducat vxo-
rem, sed virginem tantum. Et cum Moyses Madianitas
delere mandaret, virginibus parci iussit, Iesus Naue, qd
Christi domini figuram ferebat, neq; vxorem habuisse
memoratur, neque liberos, & illo duce populus Israel